

بسم الله الرحمن الرحيم

چگونه معلم موفق باشیم

(قابل استفاده دانشگاهیان بویژه دانشجویان ماکز تربیت معلم)

مولفان :

فرهاد حاجوی گنجینه کتاب

حافظ صاحب یار

علی شیر محمدی

رضا آخوندی

عنوان و نام پدیدآور : چگونه معلم موفق باشم (قابل استفاده دانشگاهیان بویژه دانشجوی معلمان مراکز تربیت معلم) / مولفان فرهاد حاجوی گنجینه کتاب ... (و دیگران).

مشخصات نشر	تهران: انتشارات پژوهش های دانشگاه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۶۹ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۵۵۵-۲۰۰-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	مولفان فرهاد حاجوی گنجینه کتاب، حافظ صاحب پار، علی شیرمحمدی، رضا اخوندی.
موضوع	معلمان -- اثر بخشی
موضوع	Teacher effectiveness
موضوع	معلمان -- راهنمایی شغلی
موضوع	teachers -- Vocational guidance
موضوع	معلمان -- روابط با شاگردان
موضوع	Teacher-student relationships
موضوع	تدریس اثر بخشی
موضوع	Effective teaching
موضوع	مدیریت کلاس
موضوع	Classroom management
شناسه افزوده	شناسه افزوده، فراد، ۱۳۷۰ -
شناسه افزوده	انتشارات پژوهش های دانشگاه
رده بندی کنگره	۳۷۱/۱۰۲ : ۹۱۰۲۵ / ۳۸ : ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	۳۷۱/۱۰۲
شماره کتابشناسی ملی	۴۳۳۱۴۴۳

عنوان : چگونه معلم موفق باشم	مؤلف : فرهاد حاجوی گنجینه کتاب، حافظ صاحب پار، علی شیرمحمدی، رضا اخوندی
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۵۵-۲۰۰-۹	قیمت : ۱۳۰۰۰۰ ریال
صفحه آرای : محمد محمد خانی	طراح روی جلد : جابر بابایی
چاپ و صحافی : مدیران	قطع : وزیری
	نوبت چاپ : اول ۱۳۹۵
	شمارگان : ۵۰۰ جلد

انتشارات پژوهش های دانشگاه

مرکز تخصصی چاپ نشر کتب دانشگاهی و ویژه اساتید و اعضای هیأت علمی دانشگاهها

آدرس دفتر مرکزی : آذربایجان شرقی، تبریز، آبرسان، مجتمع تجاری بلور، روبروی کلانتری، داخل حیاط (ضلع شرقی)، پلاک ۳۹
 آدرس دفتر ارومیه : آذربایجان غربی، ارومیه، خیابان دیانت، نبش خیابان دیانت و حکمت، پلاک ۱۰۳ / ۹۱۴۹۴۶۱۱۴۰
 آدرس دفتر اهر : آذربایجان شرقی، اهر، میدان معلم، روبروی اداره دارایی / ۹۳۰۸۱۴۸۴۸۶
 آدرس دفتر بناب : آذربایجان شرقی، بناب، خیابان امام، روبروی حلال احمر، جنب فروشگاه بسیجیان / ۹۳۵۸۸۳۷۵۹۹
 آدرس دفتر پخش : تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، پلاک ۲۱۷

تلفن های تماس بخش مدیریت : دکتر قربانی « ۰۹۱۴۶۱۴۳۴۴۶ / ۰۴۱۳۳۲۶۲۱۱۶ » بخش امور فنی : مهندس جهانگیری « ۰۹۱۴۵۰۱۹۸۵۰ / ۰۴۱۳۳۲۵۰۲۴۸ »

www.Unpb.org / Info@unpb.org

www.Pajoohesh-daneshgah.ir / Info@pajoohesh-daneshgah.ir

طبق قانون حمایت از حقوق ناشران و مولفان هر شخص حقیقی و حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر و مولف، نشر یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید مورد

پیگیری جدی قانونی خواهد گرفت و مطابق با جرایم قوانین اسلامی بر وی برخورد خواهد شد.

فهرست

۱۰ پیشگفتار

فصل اول: معلم و دیدگاه‌ها

۱۳ مقدمه :

۱۴ معنی و مفهوم معلم :

۱۵ ارزش و مقام معلم

۱۶ سخنان بزرگان درباره معلم

۱۷ نگاه برتر اسلام به معلم :

۱۸ شغل معلم

۱۸ معلم شایسته علمی است ؟

۱۹ جایگاه معلم در خام آفرینی الهی

۲۰ عوامل مؤثر در کارآیی معلم

۲۰ بومی بودن معلم :

۲۱ همزیانی :

۲۱ اشتراک رای :

۲۱ آگاهی معلم

۲۱ نگرش شغلی :

۲۱ برنامه ریزی معلم :

۲۱ معلم در دیدگاه از علمای تعلیم و تربیت جهان

۲۱ معلم خوب از دیدگاه اریک اریکسون

۲۲ معلم خوب از دیدگاه کومیز

۲۲ ویژگی های معلم خوب از نظر جان دیویی

۲۳ ویژگی های یک معلم از دیدگاه ژان پیاژه :

۲۳ در بیان جایگاه و پایگاه معلم افلاطون گویند:

۲۴ جایگاه معلم از دیدگاه بعضی از علمای تعلیم و تربیت مسلمان :

۲۵ ویژگی های یک معلم از دیدگاه پرفسور حسینی

فصل دوم: ویژگی ها و مهارت های لازم برای معلم شدن

۲۸ مقدمه

۲۸ ویژگی های جسمانی و روانی :

۳۰ ویژگی های علمی :

۳۳ ویژگی های فنی و حرفه ای

ویژگی های ارتباطی ۳۷

فصل سوم: وظایف عمده معلمان

وظایف معلمان : ۴۰

معلم خوب ، ماهر و موفق ما معلمی است که : ۴۱

۱۲۰ نکته طلایی معلمان موفق و خلاق ۴۸

فصل چهارم: ویژگی ها و صلاحیت های معلمان

ویژگی ها و صلاحیت های معلمان ۶۲

تعریف صلاحیت : ۶۲

طبقه بندی معلمان از نظر نگرش و روابط با دانش آموز ۶۳

طبقه بندی از نظر رفتار با شاگردان : ۶۴

طبقه بندی از نظر نگرش و رفتار با شاگردان : ۶۴

طبقه بندی معلمان در ارتباط با متعلمین : ۶۴

ویژگی های معلم : ۶۵

فصل پنجم: ویژگی های معلم موفق

ویژگی های معلم موفق ۶۸

ایمان و توکل به خدا : ۶۸

اعتقاد به راه و آرمانهای مقدس ۶۹

اخلاص و دوری از حب و بغض ۷۰

داشتن بیان و قلم خوب : ۷۰

هدایتگری و مدیریت : ۷۱

استقامت و پشتکار ۷۲

مدارا و حفظ خونسردی ۷۳

نشاط و قوت : ۷۳

صداقت ۷۴

عدالت و انصاف ۷۴

رعایت اعتدال ۷۵

صراحت گفتار : ۷۶

قاطعیت : ۷۶

شهامت ۷۷

انتقاد پذیری ۷۷

واقع گرایی : ۷۸

تواضع ۷۸

۷۹	مهربانی و گذشت
۷۹	ایثارگیری
۸۰	نظم و آراستگی ظاهر
۸۰	داشتن حافظه خوب

فصل ششم: تدریس

۸۲	تعریف تدریس
۸۳	عوامل موثر در تدریس
۸۴	معلمان شاگردنگر
۸۴	معلمان درس‌گر
۸۶	ویژگی‌های ارتدای معلم خوب در تدریس
۸۷	ویژگیهای معلمان رشد‌یافته در فن تدریس
۹۰	چگونه تدریس کنیم
۹۰	شرایط تدریس
۹۰	شرایط زمانی تدریس
۹۰	شرایط مکانی تدریس
۹۱	شرایط آموزش تدریس
۹۴	شرایط روحی و عاطفی تدریس
۹۴	ویژگی‌های علمی و درسی مدرس
۹۶	ویژگی‌های ادبی و هنری مدرس
۹۶	ج: ویژگی‌های جسمی و ظاهری مدرس
۹۷	ویژگی‌های اخلاقی و تربیتی مدرس
۹۹	ویژگی‌های معنوی مدرس
۱۰۰	روش‌های تدریس
۱۰۰	مهارت‌های تدریس
۱۰۰	مراحل تدریس
۱۰۱	مواد مورد استفاده در تدریس
۱۰۱	ابزارهای تدریس (وسایل کمک آموزشی)
۱۰۲	روشهای تدریس
۱۰۷	مراحل حل مسئله:
۱۰۷	۸۰ نکته مهم در تدریس موفق معلمان و مربیان مدارس
۱۰۸	توصیه‌هایی برای داشتن یک تدریس موفق و رضایت بخش

فصل هفتم: مهارت لازم برای کلاس داری

۱۱۴	قوانین و فنون لازم در کلاس داری
۱۱۴	قبل از ورود به کلاس
۱۱۴	نگاه کردن در آینده
۱۱۵	مطالعه مطالب مورد تدریس
۱۱۵	داشتن طرح درس
۱۱۵	داشتن برنامه هفتگی کلاس
۱۱۵	حضور به موقع در مدرسه
۱۱۶	حضور به موقع در کلاس درس
۱۱۶	داشتن دفتر نمایی یا لیست خصوصی
۱۱۶	در کلاس درس
۱۱۶	اولین روز کلاس
۱۱۸	مهم ترین وظایف معلم در کلاس
۱۱۸	عمل به وعده ها
۱۱۹	وضع قوانین در کلاس
۱۱۹	قوانین قابل اجرا : قانون یکم : موبایل خاموش
۱۱۹	قانون دوم : قطع نکردن سخن دیگران
۱۲۰	قانون سوم : نحوه چینش شاگردان
۱۲۰	قانون چهارم : قانون عدم تاخیر و نداشتن غیبت
۱۲۰	قانون پنجم : امتحان و ارزشیابی
۱۲۱	قانون ششم : قاطعیت داشتن
۱۲۱	هنگام تدریس
۱۲۴	نکات مهم کلاسداری برای معلمان
۱۲۴	جلب توجه و آرام کردن کلاس
۱۲۵	یادگیری اسامی دانش آموزان
۱۲۶	جلوگیری از بی نظمی در کلاس
۱۲۷	در نظر گرفتن فرصتهای یکسان برای دانش آموزان
۱۲۷	مهارت های ریز و درشت برای کلاسداری بهتر
۱۲۷	معنویت
۱۲۸	محبوبیت
۱۳۰	آمادگی روحی
۱۳۱	کیفیت آموزش

۱۳۲	 اخلاق
۱۳۳	 وقار مربی
۱۳۴	 تواضع
۱۳۵	 رعایت شخصیت شاگردان
۱۳۶	 نکات ویژه
۱۳۸	 بیان و شیوه انتقال مطالب
۱۳۹	 حفظ تعادل
۱۴۰	 نظم و رعایت زمان
۱۴۰	 مکان تدریس
۱۴۱	 خصوصیات فردی
۱۴۲	 خصوصیات اجتماعی
۱۴۳	 شاگردان
۱۴۵	 فن کلاس‌داری معلم
۱۴۵	 تشویق و تمجید دانش آموزان
۱۴۵	 تسهیل درس
۱۴۵	 کم و زیاد کردن تن صدا
۱۴۶	 انجام حرکت های معنی دار
۱۴۶	 تأکید روی بعضی از مفاهیم و کلمات
۱۴۶	 استفاده از ایما و اشاره
۱۴۶	 مکث های به موقع و هدفمند
۱۴۶	 تدبیر منفی
۱۴۹	 راه کار های حفظ نظم در کلاس درس

فصل هشتم: پیام به معلم

۱۵۶	 پیام معلم
۱۵۶	 احترام به شخصیت شاگردان
۱۵۷	 شناخت تفاوت های فردی شاگردان
۱۵۸	 ایجاد رقابت مثبت
۱۵۸	 تشویق به موقع شاگردان
۱۵۹	 استفاده از شیوه سمعی - بصری
۱۶۰	 استفاده از روش القاء غیر مستقیم
۱۶۰	 برخورد منطقی و استدلالی با افراد
۱۶۱	 اعتماد داشتن به شاگرد و جلب اعتماد او

- دخالت دادن دانش پژوهان در تصمیمات..... ۱۶۲
- ایجاد زمینه سخن گفتن و سؤال کردن..... ۱۶۲
- روش های کاهش خستگی معلمان..... ۱۶۲
- منابع فارسی..... ۱۶۵
- منابع انگلیسی :..... ۱۶۹

پیشگفتار

سیاس فراوان خداوند بزرگ بنده نواز را که آفریننده جهان است و آموزنده بیان و بخشنده نعمتهای بیکران

درود بسیار بر بهترین بندگان حضرت محمد (ص) و اولاد کبار اولیاء و یارانش که مشعلهای فروزان راه زندگی و اسوه های راه بندگی.

بی شک برای وصول به هر مقصد راه و روشی معین است که بر اثر تجربه های فراوان بدست می آید و گذشتگان به آیندگان می رسد. تعلیم و تربیت نیز روشهایی دارد بس دقیق و حساس. هر درس را نیز راه و روشی جداگانه و در خور مذاقه.

معلمی عشق است. معلم هنر آموختن و یاد دادن است بزرگترین هنر معلم این است که که حس کنجکاوی دانش آموز را برانگیزد آموختن دانش و مهارت های زندگی به فرزندان این کشور یکی از هنر های معلمی می باشد معلم سازنده نسل های آینده هر کشوری می باشد این شغل یکی از مهم ترین و ارزشمند ترین مشاغل در دنیا به حساب می آید. معلم باید زمان زیادی از وقت خود را با بچه ها سپارنده اثباتی زیادی به آموزش داشته و از مهارت های ارتباطی خوبی برخوردار باشد او باید صبور و خوش اخلاق بوده و روابط خوب و نزدیکی با بچه ها و والدین آنها برقرار کند

شغل معلمی یکی از سخت ترین کارها می باشد معلم با دانش آموزان مختلف که هر کدام فرهنگ، رفتار، استعداد و توان یادگیری متفاوتی دارند، سر کلاس داشته و استرس های زیادی را باید تحمل کند او همزمان کارهای زیادی را باید انجام دهد، تدریس، کنترل و حفظ آرامش دانش آموزان، مشاوره، ایجاد ارتباط نزدیک و دوستانه با دانش آموزان به خصوص دانش آموزان کم انگیزه و ... و کار معلمی فقط یک شغل نیست زیرا با روح، فکر و ذهن انسان ها در ارتباط است. معلم باید مسایل و مشکلات مالی، خانوادگی، عاطفی و ... خود را کاملاً کنار گذاشته و با ظاهر و روحیه ای مناسب وارد کلاس درس شود. او نباید اجازه دهد این موارد، ذره ای روی کیفیت کار او در کلاس تاثیر منفی بگذارد.

این کتاب جهت استفاده دانشجو معلمان مراکز دانشگاههای فرهنگیان (تربیت معلم) و معلمان تازه کار سراسر کشور مورد استفاده می باشد که با پرداختن در این کتاب به دیدگاههای معلمی

و ویژگی ها و مهارت های لازم برای معلم شدن و ویژگی های معلمین موفق و خلاق و صلاحیتها و وظایف معلمی و نحوه تدریس و همچنین اصول مهارت های ریز و درشت کلاسداری امیدواریم تا باشد گام هایی نو در مسیر آموزش خلاق و کارا مطابق با اهداف و آرمان های جامعه کشورمان و متد های استاندارد بردارند و به تعلیم و تربیت آینده سازان این مرز بوم به نحو احسن و شایسته پردازند. امیدوارم معلمان با مطالعه این کتاب در کار معلمی موفق باشند

این کتاب را به همه معلمانی که دلشان به کیفیت آموزش و پرورش این کشور می تپد تقدیم می کنیم!

فرهاد حاجوی گنجینه کتاب (کارشناس علوم تربیتی)

حافظ صاحب یار (کارشناس علوم تربیتی)

مهرماه ۱۳۹۵